

„Периодическото списание се появи слѣдъ една българска побѣда, нанесена съ голѣми усилия надъ гръцката патриархия. То бѣше единъ отъ онѣзи мощни нови фактори, които извика новата епоха, новий периодъ на нашето възраждане. Солидността, научността и полезността на списанието се наложи йоще въ момента на появението му.

Зáмахитѣ на основателитѣ на Книж. Дружество бѣхъ много високи и благородни: „чрѣзъ своята обща братска взаимность и единопудие, чрѣзъ своего благоразумие и истинна добра воля, като положимъ всичкитѣ си пристойни усилия за успѣха на Дружеството — както до сега — тѣй и за напрѣдъ толкова повече, навѣрно можемъ да очакваме щото не подиръ много врѣме да се обърне то въ дѣйствително **Българска Академия Наукъ** и да стане единъ отъ най-великолѣпнитѣ всенародни *храмове на българската наука*, — споредъ както е прѣдзначено и въ самий му уставъ.“ — Така гласѣше обръщанието къмъ читателитѣ въ първа книжка на списанието. „Пер. Списание“ се появи въ 1870 г., като издание на нарочно за тѣзи цѣль съставеното Книжовно Дружество. То се уреждаше отъ дѣловодителя на Дружеството г. В. Д. Стоянова, единъ отъ основателитѣ и продължатели на туй дружество въ Браила, печ. Тригленникъ. То обѣща да излязъ всѣки мѣсець, но отъ 1870 до 1876 година излѣзохъ само 12 книжки въ размѣръ на 6 коли най-малко. Годишната цѣна бѣше 20 лева за на всѣкхдѣ. Послѣднитѣ 10 — 12 книжки сж излѣзли подъ редакциита на Т. Пеевъ.

Въ първата книжка на списанието се видѣхъ имената на първокласни и талантливи книжовни работници, каквито бѣхъ Маринъ Дриновъ, Н. Бончевъ, Райко Жинзифовъ.

Историческитѣ и филологически трудове на М. Дринова, особно публикуванъето отъ него животописитѣ на о. Паисий; Стойко Вл. Софроний, епископъ Вратчанскій, *Мати България* на Неофита Бозвели; критикитѣ на Н. Бончевъ на разни книги, учебници и списания; статитѣ педагогически и критически на В. Друмева; статията за Богомилството на Р. Каролева — прѣводитѣ на „Разбойницитѣ“ отъ Шиллера и на „Тарасъ Бульба“ (направени отъ Н. Бончевъ), книгописътъ на Ново Българската Книжнина отъ 1806—1870 г. събралъ Иос. К. Иречекъ — всичко това бѣше единъ богатъ, многоцѣненъ приносъ въ нашата нова книжнина. То бѣше здрава, отбрана и хранителна пища за българскитѣ умове, които въ него врѣме вече бѣхъ приготвени за нея.

Не ще и дума, че „Пер. Списание“ се посрѣщна на